

เอกสารเขียนให้วารสารหมออนามัย เรื่องบุคคล

(16) ส.ป. 3.2 / 43 (1-4)

- ด้ว้ยนี้คือ ลอขมรโหว่อื่น กัลแ่ดมัตขย)
- ความรู้ก่ลั้เอดความอ่อนห้อม ความรู้ก่ลั้เอดความขั้
- สลลลเมท่ี่อ่อกอ่อง เว้รอันดึบ ความ ลอกลั้มก่ี่ร่ด
- ความลั้เอดขั้เอนลั้ เื่อลั้เอดกั้ลั้เอดขั้เอนลั้เอด
- = ความรู้เื่อลั้เอด-ความลั้เอดลั้เอดลั้เอดลั้เอดลั้เอด

และลั้เอด ความลั้เอด: กัลแ่ดมัตขย

ความคิดของผู้เขียน

อจ.

ผมมีความเห็นสอดคล้องกับท่านผู้รู้ที่กล่าวไว้ว่า "สถาบันหมอนามัย" เป็นสถาบันทางการแพทย์และสาธารณสุขที่ใหญ่และมีความสำคัญมาก เพราะสถาบันหมอนามัยประกอบด้วยหมอนามัยเกือบ 30,000 คน กระจายกันทำงานพัฒนาสาธารณสุขอยู่ในชนบททั่วประเทศ โดยเขาเหล่านั้นทำงานอยู่ใกล้ชิดกับคนยากจน คนด้อยโอกาสในสังคม และอยู่ห่างไกลความเจริญเกือบทั้งสิ้น

แต่พวกเขาที่มีศักยภาพ สามารถทำงานได้เป็นผลสำเร็จ ไม่ว่าจะเป็นการกวาดล้างโรคใช้ทรพิษ โรคคุดทะราดจนหมดไปในอดีต หรือการลดโรคที่ป้องกันได้ด้วยวัคซีน โรคขาดสารอาหารในเด็ก และโรคติดต่อต่าง ๆ ลงอย่างมากในปัจจุบัน หมอนามัยล้วนมีส่วนร่วมอย่างสำคัญอยู่เบื้องหลังความสำเร็จเหล่านั้นทั้งสิ้น ยากที่ใครจะปฏิเสธได้

อีกมุมหนึ่ง อาจกล่าวได้ "หมอนามัย" คืออาชีพการเป็นหมอสําหรับคนบ้านนอก เป็นอาชีพที่มีเกียรติ มีศักดิ์ศรีและมีความดีงามอยู่ในตัวตลอดมาเนิ่นแล้ว เพียงแต่ว่าสิ่งเหล่านี้ มักจะไม่ค่อยถูกดึงออกมาให้เห็นอย่างเด่นชัด ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า หมอนามัยเป็นเพียงเจ้าหน้าที่ตัวเล็ก ๆ ที่ทำงานอยู่ปลายแถวในระบบราชการอันใหญ่โตมหึมา

เมื่อตัวเล็ก เสี่ยงก็เลยไม่ค่อยจะดังตามไปด้วยเสมอ

คล้ายแพทย์โรคหัวใจ 1 คน เมื่อทำการผ่าตัดเปลี่ยนหัวใจให้คนไข้ได้เป็นผลสำเร็จเพียง 1 ราย ก็มักจะมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั้งประเทศและอาจดังไปทั่วโลก

แต่หมอนามัย 1 คน ที่ทำงานควบคุมป้องกันโรคอย่าง ได้ผลดีให้กับคนทั้งตำบล จะไม่เคยมีคนกล่าวถึงคุณงามความดีของเขาเท่าไหร่นัก

พวกเขาจึง "เป็นผู้ปิดทองหลังพระ" มาโดยตลอด

ยิ่งในยุคปัจจุบัน กระแสการเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจตามลัทธิวัตถุนิยมกำลังกลายเป็นกระแสหลักที่เขี่ยวกรากทั่วโลกชนบทกำลังได้รับผลกระทบในทางลบอย่างรุนแรง จนถึงกับมีบางท่านกล่าวว่า "ชนบทกำลังจะล่มสลาย" ภาวะเช่นนี้ย่อมถือได้ว่าเป็น "วิกฤตของแผ่นดิน"

"หมอนามัย" ซึ่งเป็นองค์ประกอบเล็ก ๆ ในชนบท เป็นองค์ประกอบที่มีศักยภาพทั้งด้านวิชาการและด้านสติปัญญา แม้อาจจะยังไม่สูงส่งเหมือนกับที่หลายคนคาดหวัง แต่ก็เชื่อว่าพวกเขาจะสามารถช่วยทำหน้าที่เป็นเสาค้ำยันสังคมชนบทได้บ้างตามสมควร อย่างน้อยก็ในส่วนของงานแพทย์และสาธารณสุข ไม่ให้ล่มสลายลงไปง่าย ๆ

แต่ถ้าใครที่ได้สัมผัสโดยใกล้ชิดกับหมอนามัย ย่อมจะทราบดีว่า ชวัญ กำลังใจของพวกเขาอยู่ในสภาวะที่ค่อนข้างต่ำ ไม่สัมพันธ์กับภารกิจ ความคาดหวังและผลงานของพวกเขาเลย เหตุที่เป็นเช่นนี้ย่อมเกิดจากหลายปัจจัยที่มีการวิเคราะห์และกล่าวถึงกันไปพอสมควรแล้ว

ใครควรเป็นผู้รับผิดชอบส่งเสริมสนับสนุนช่วยกำลังใจให้แก่พวกเขา

นอกจากผู้บริหารทุกระดับที่รับผิดชอบโดยตรงแล้ว

ผมคิดว่า เป็นหน้าที่ของสังคม และเป็นหน้าที่ของทุกคนที่จะต้องช่วยกันหยิบยกและดึงเอาคุณความดีงาม ศักดิ์ศรีและเกียรติศักดิ์ของพวกเขาออกมาเผยแพร่ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างและจรรโลงขวัญกำลังใจของพวกเขา สร้างความคิด สติปัญญา สร้างความยอมรับ และให้เกียรติแก่พวกเขาอย่างกว้างขวางยิ่ง ๆ ขึ้นไป

"บุญคำ" ของผม จึงเป็นวิธีการเล็ก ๆ อย่างหนึ่งที่เขียนขึ้นเพื่อสร้างเสริม "พลังกำลังใจ" ให้กับหมอนามัยทั่วประเทศนั่นเอง

ผมหวังเท่านั้นจริง ๆ ครับ

คำนำในการจัดพิมพ์ครั้งที่ 1

พอผมเริ่มรับหน้าที่ทำวารสารหมออนามัยปีที่ 1 ฉบับที่ 1 ผมได้เอ่ยปากขอให้ "อจ." ช่วยเขียนเรื่องยาวเพื่อให้กำลังใจแก่หมออนามัย โดยขอให้เป็นเรื่องในแนวสาระนั้นแท้ เพื่อจะได้น่าอ่านไม่เป็นวิชาการมากเกินไป ซึ่ง อจ. ก็ให้ความร่วมมือมาตลอด แม้บางครั้งจะมีภาระกิจมากขาดส่งต้นฉบับจนต้องตามทวงแล้วทวงอีกบ้างก็ตาม

แม้ อจ. จะไม่ได้เป็นหมออนามัย แต่ก็มีประสบการณ์ทำงานคลุกคลีกับหมออนามัยมาโดยตลอด และทำงานที่มุ่งสนับสนุนหมออนามัยอย่างเป็นรูปธรรมและเป็นขั้นเป็นอันมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นการทำงานวิชาการเพื่อผลักดันให้มีโครงการทศวรรษแห่งการพัฒนาสถานีนอนามัย-การเขียนข้อเขียนต่าง ๆ และการสนับสนุนงานของหมออนามัยในรูปแบบอื่น ๆ อีกหลายอย่าง จนกล่าวได้ว่า "อจ." เป็นคนหนึ่งที่รู้ และเข้าใจหัวใจของหมออนามัยในระดับที่ "มากพอสมควร"

เมื่อ อจ. สะท้อนสิ่งเหล่านั้นออกมาเป็นตัวหนังสือในชื่อ "บุญคำ" จึงทำให้เป็นเรื่องที่น่าสนใจติดตามอ่านไม่น้อย ดังจะเห็นได้จากตอนที่กองบรรณาธิการวารสารหมออนามัย ทำการสำรวจความคิดเห็นของผู้อ่านเมื่อปี พ.ศ.25..... "บุญคำ" เป็นเรื่องหนึ่งที่มีผู้อ่านติดตามอ่านกันมากพอสมควร

"ตามอ่านอยู่ตลอด ไม่เห็นมีที่ทำว่าจะจบ"

มีบางคนปรารภเช่นนั้น ผมจึงบอกต่อไปยัง อจ. ซึ่งในที่สุด อจ. ก็ตัดสินใจขอเขียนเรื่องนี้เอาไว้เป็นเอาไว้เป็น "ภาค 1" เมื่อเขียนไปได้ 19 ตอน

ดังนั้นเพื่อให้ได้หนังสือเรื่องยาวชื่อ "บุญคำ" ไว้อ่านอย่างต่อเนื่องมันวนเดียวจบ ไม่ต้องไปค้นหาวารสารหมออนามัย หรือคอยอ่านที่กำลังทยอยพิมพ์ซึ่งมักจะได้อ่านบ้าง ไม่ได้อ่านบ้าง ทางกองบ.ก จึงตัดสินใจทำเป็น ผัดเกิดพิศ ที่จุดประสงค์หลักก็เพื่อส่งเสริมขวัญกำลังใจและยกย่องเชิดชูการทำงานของหมออนามัย อีกทั้งหารายได้ไว้สมทบทุนการจัดทำวารสารหมออนามัยอย่างต่อเนื่องในระยะยาวต่อไปด้วย

ด้วยเหตุนี้ เราจึงทำหนังสือเล่มนี้ครับ

สุวิทย์ วิบุลผลประเสริฐ
บรรณาธิการวารสารหมออนามัย